

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3C/2/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113207338
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Vaľuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2016:1113207338.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou samosudcom JUDr. Milanom Vaľušom v právnej veci žalobcu: Centrálny depozitár cenných papierov SR, a.s., Ul. 29. augusta 1/A, 814 80 Bratislava, IČO: 31 338 976, proti žalovanej: T. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. Č.. XX, XXX XX U., zastúpený opatrovníčkou T. X., súdna tajomníčka Okresného súdu V., o zaplatenie 33,19 eur, t a k t o

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

Žalovanému sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca podal dňa 27.02.2013 na Okresný súd Bratislava I. návrh, ktorým žiadal, aby súd zaviazal žalovaného k zaplateniu sumy 33,19 eur a na náhradu trov konania.

Predmetný návrh bol z dôvodu miestnej nepríslušnosti v súlade s ust. § 105 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku v spojení s § 84 - § 87 O.s.p, postúpený Okresnému súdu Vranov nad Topľou.

Žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovanému zaplatenia istiny vo výške 33,19 eur, ako aj trovy konania. Svoju žalobu odôvodnil tým, že v zmysle zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papierov a investičných službách, vedie žalovanému účet majiteľa cenných papierov s tým, že cena služby bola vypočítaná v zmysle cenníka Centrálného depozitára cenných papierov SR. Na základe uvedeného žalobca fakturoval žalobca žalovanému poplatok za vedenie účtu majiteľa - „CD -55“, a to za rok 2008, v súlade s cenníkom v znení dodatku platnom ku dňu vystavenia faktúry. Ďalej v žalobe žalobca uviedol, že v prípade, ak žalovaný uhradí predmetnú faktúru v zmysle platobného rozkazu, žalobca si nebude uplatňovať úroky z omeškania v zmysle ust. § 369 Obchodného zákonníka. Žalovaný neuhradil uvedenú faktúru. Žalobca tak eviduje voči žalovanému pohľadávku s príslušenstvom z titulu neuhradenej pohľadávky za vedenie účtu majiteľa.

Na nariadené pojednávanie dňa 25.02.2015 sa nedostavil žalobca s tým, že svoju neúčast' ospravedlnil a uviedol, že súhlasí s rozhodnutím o veci bez nariadenia pojednávania podľa § 115a O.s.p..

Nakoľko nebolo možné doručiť žalovanému predvolanie na pojednávanie, súd vykonal šetrenie jeho pobytu. Zistenie jeho pobytu bolo negatívne, a preto súd uznesením, č.k. 3C/2/2015-31 zo dňa 27.04.2015, ustanovil žalovanému opatrovníčku.

Opatrovníčka z opatrnosti vzniesla námietku premlčania nároku žalobcu.

Súd preto vykonal pojednávanie dňa 25.02.2015 v neprítomnosti žalobcu a taktiež aj v neprítomnosti žalovaného, ktorý si, ako to vyplýva zo správy poštového doručovateľa, nevyzdvihol predvolanie v odbernej lehote.

Z vyjadrenia žalobcu súd zistil, že dňa 25.04.1993 bol Strediskom cenných papierov SR, a.s., (ďalej len „SCP“) zriadený účet majiteľa cenných papierov č. ú. 970019383042 vedený na meno žalovaného, na základe evidencie cenných papierov. Právny vzťah medzi žalovaným a „SCP“ vznikol v zmysle ust. § 56 zákona č. 600/1992 Zb. o cenných papieroch v znení neskorších predpisov, podľa ktorého bolo SCP povinné evidovať zaknihované cenné papiere a v zmysle ust. 57 zák. č. 600/1992 Zb. viedol evidenciu zaknihovaných cenných papierov na účtoch majiteľov cenných papierov. SCP zriadilo účet majiteľa pre žalovaného z dôvodu, že sa stal majiteľom zaknihovaných cenných papierov na základe privatizácie. V čase zriadenia účtu majiteľa cenných papierov sa podľa platnej legislatívy nevyžadovala písomná forma uzavretia zmluvy a žalobca má za to, že zmluvný vzťah medzi žalovaným a žalobcom vznikol priamo zo zákona na základe evidencie zaknihovaných cenných papierov. Právny vzťah medzi žalovaným a žalobcom sa spravuje ust. ZoCP a v neupravených otázkach ust. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov, a teda že v tomto prípade ide o obchodnoprávny vzťah. Ďalej má žalobca za to, že právny vzťah v súvislosti s vedením účtu majiteľa cenných papierov medzi CDCP a klientmi, ktorým vedie účty spravuje ZoCP a v otázkach neupravených ZoCP Obchodným zákonníkom, nakoľko ide o odplatný záväzkový právny vzťah týkajúci sa cenných papierov, pričom právo na odplatu je stanovené priamo ZoCP. Pokiaľ ide o poplatok za vedenie účtu, tak žalobca uviedol, že činnosti CDCP uvedené v povolení na vznik a činnosť centrálného depozitára vykonáva centrálny depozitár za odplatu. Odplatu za vykonávanie činností centrálnym depozitárom je preto tento oprávnený stanoviť prevádzkovým poriadkom. Cena služby CD -55 bola vypočítaná v zmysle platného a riadne schváleného Cenníka Centrálného depozitára cenných papierov SR v znení neskorších dodatkov. Je jednoznačné, že ZoCp v predmetnom období upravoval a naďalej upravuje tvorbu cenníka za poskytovanie služieb CDCP, a to najmä konštituovaním spôsobu tvorby Prevádzkového poriadku. Výška poplatku bola stanovená v závislosti od objemu cenných papierov (súčet súčinov menovitá hodnota x počet kusov cenných papierov pre každú emisiu) evidovaných na účte majiteľa v rozhodnom období. CDCP pri stanovení výšky poplatkov postupoval v súlade § 103 ZoCp a pod dohľadom Národnej banky Slovenska. Postup vyhotovenia cenníka je permanentne dostupný na webovej stránke CDCP a v sídle CDCP. Žalovaný tento postup vyhotovenia cenníka nikdy nenamietal, hoci o ňom mal, resp. pri zachovaní primeranej bdelosti, mal mať vedomosť. Žalovaný bol o svojich nedoplatkoch každoročne informovaný prostredníctvom informatívnej rekapitulácie stavu poplatkov, ktorý spravidla tvorí prílohu faktúry vystavenej za vedenie účtu majiteľa.

Podľa § 56 ods. 1 písm. a) zák. 600/1992 Zb. účinného v čase vzniku právneho vzťahu, stredisko je povinné evidovať zaknihované cenné papiere, zmeny ich majiteľov a ďalšie údaje, ktoré sa ich týkajú, a to v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

Podľa § 58 ods. 1 zák. 600/1992 Zb. účinného v čase vzniku právneho vzťahu, stredisko zriadi účet každému, kto sa stane majiteľom zaknihovaného cenného papiera na základe privatizácie s použitím investičných kupónov vykonanej podľa osobitných predpisov.

Podľa § 99 ods. 8 zák. 566/2001 Z. z., činnosti uvedené v povolení na vznik a činnosť centrálného depozitára vykonáva centrálny depozitár za odplatu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Ustanovenia Obchodného zákonníka, v rámci ktorých je zmluva o vedení účtu majiteľa cenných papierov považovaná za tzv. „absolútny obchod“, v čase vzniku daného záväzkového vzťahu neobsahovali špeciálne ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa, ktoré aj vo vzťahu k Obchodnému zákonníku pôsobia ako lex specialis. Preto bolo potrebné riadiť sa všeobecnou právnou úpravou.

Podľa ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

V zmysle ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy,

ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa ust. § 100 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej /ust. § 101-110/. Na premlčanie súd prihliada aj bez návrhu na nemožnosť premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva.

Podľa ust. § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach ustanovené inak, premlčacia doba je 3-ročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať prvý raz.

Podľa ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa / ktoré nadobudlo účinnosť dňa 01.05.2014/ orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy, prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keby inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že dňa 25.04.1993 bol Strediskom cenných papierov SR zriadený účet majiteľa cenných papierov, č. ú XXXXXXXXXXXXX vedený na meno žalovaného. Podľa §99 ods. 8 zák. č. 566/2001 Z.z., žalobca vedie žalovanému účet majiteľa cenných papierov za odplatu. Na základe faktúry vystavenej za poskytnutú službu CD-55 - vedenie účtu majiteľa cenných papierov za rok 2008, v súlade s cenníkom v znení dodatku platnom ku dňu vystavenia faktúry, teda ku dňu 10.01.2008. Návrh bol podaný na súd 27.02.2013.

Ustanovená opatrovníčka vznesla námietku premlčania uplatnenej pohľadávky žalobcu. Z tohto dôvodu sa súd musel s touto námietkou vyporiadať. Pri určení začiatku plynutia premlčacej doby bolo potrebné prihliadať na dátum splatnosti faktúry za vedenie účtu. Nasledujúcim dňom sa právo mohlo vykonať po prvý raz a žalobcovi už týmto dňom vznikla možnosť podať návrh na súd. Tento okamih je daný objektívne a nezávisle na subjektívnej skutočnosti.

Právny vzťah, ktorého obsahom je povinnosť vedenia účtu majiteľa cenných papierov Centrálnym depozitárom a povinnosť majiteľa účtu cenných papierov uhradiť za uvedenú službu odplatu, má povahu zmluvného vzťahu. Poplatok je najčastejšie vymáhaný v prípadoch, kedy bol tento obligačný vzťah založený ešte na základe zákona č. 600/1992 Zb., o cenných papieroch medzi Strediskom cenných papierov a majiteľmi cenných papierov nadobudnutých v priebehu tzv. kupónovej privatizácie. V dobe účinnosti uvedeného zákona nebola pre vznik uvedeného právneho vzťahu potrebná písomná zmluva, mnohí majitelia cenných papierov až do doby vymáhania odplaty za vedenie účtu, o existencii právneho vzťahu vôbec nevedeli. Podľa § 58 ods. 5 zák. 600/1992 Zb., sa právny vzťah spravoval okrem zákona o cenných papieroch, obchodným zákonníkom, prechodné ustanovenie § 161 nového zákona č. 566/2001 Z.z. o cenných papieroch podriadilo správu právneho vzťahu (s výnimkou jeho vzniku a nárokov, ktoré vznikli pred nadobudnutím jeho účinnosti) pod novú právnu úpravu, táto však konkrétne ustanovenia upravujúce základné náležitosti zmluvy o vedení účtu majiteľa cenných papierov neobsahuje. Centrálny depozitár uzatvára nové zmluvy ako inomínaty podľa ust. § 269 ods. 2 ObZ s tým, že zmluvy podriaďuje režimu obchodného zákonníka v zmysle ust. § 262 ods. 1 ObZ. Z hľadiska určenia povahy zmluvy je však možné konštatovať, že ide o odplatnú zmluvu týkajúcu sa cenných papierov podľa § 261 ods. 6 písm. c) ObZ, t.j. absolútny obchod. Z vyššie uvedeného je zjavné, že (bez ohľadu na dobu svojho vzniku) niesol predmetný záväzkový vzťah pri jeho uzatváraní s nepodnikateľským subjektom, znaky tzv. spotrebiteľskej zmluvy. Teda aj keby sa vzťah mal s odkazom na zmluvný typ posudzovať podľa obchodného zákonníka, podľa záverov súčasnej judikatúry by analogicky mala premlčacia doba pre uplatnenie nároku na odplatu za vedenie účtu majiteľa cenných papierov voči spotrebiteľovi plynúť podobu 3 rokov v súlade s ust. § 101 OZ, pretože je to v zmysle ust. 52 ods. 2 OZ na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

Súd aplikoval pre plynutie premlčacej doby ustanovenie občianskeho zákonníka, nakoľko sa jedná o spotrebiteľa a spotrebiteľský charakter zmluvy, a z tohto dôvodu nemožno aplikovať na plynutie premlčacej doby ustanovenia obchodného zákonníka a teda 4- ročnú premlčaciu dobu. Návrh však bol podaný na súd až dňa 27.02.2013, teda po uplynutí všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehoty na vykonanie práva. Opatrovníčka žalovaného vznesla námietku premlčania, pričom použitie tejto námietky má za

následok zánik celého nároku patriaceho k obsahu práva, t. j. zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno navrhovateľovi súdne priznať. Súd preto návrh zamietol, nakoľko mal za preukázané, že nárok žalobcu je v celom rozsahu premlčaný.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že súd musel vziať na zreteľ ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a tiež zohľadniť ust. § 52 ods. 2 vetu tretiu Občianskeho zákonníka, ktoré ustanovenia nadobudli účinnosť dňa 01.05.2014 a právne predpisy, ktorých súčasťou sú, nemajú prechodné ustanovenia. To znamená, že od ich účinnosti sa vzťahujú aj na právne vzťahy založené pred týmto dňom.

V danom prípade súd dospel k záveru, že nárok žalobcu pokiaľ si uplatňuje sumu uvedenú v žalobe na čl. 1 vo výške 33,19 eur za poplatok za vedenie účtu cenných papierov, tak tento nárok je premlčaný. Žalobca podal žalobu na Okresný súd Bratislava I. dňa 27.2.2013 t.j. po uplynutí premlčacej doby.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, súd žalobu žalobcu zamietol a o trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanému náhradu trov konania nepriznal, nakoľko síce žalovaný mal úspech v konaní, avšak trovy konania si neuplatnil.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.